

Bigorra Vell

Navàs

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Sector sud central del terme municipal. Antic terme del castell de Castelladaral, parròquia de Sant Miquel de Castelladral.
Emplaçament	Carretera de Súria a Balsareny (BP-4313), al km. 53,8 camí direcció nord i nord-est 1 km fins la masia en ruïnes de Bigorra. Allà camí nord-oest 300 m, trencall a l'esquerra i 300 m. Corriol direcció sud 150 m.
Alçada:	424

Coordenades:

Latitud:	41.86016
Longitud:	1.78262
UTM Est (X):	398958
UTM Nord (Y):	4634967

Classificació

Número de fitxa	08141 - 293
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Medieval
Segle	VI-XII
Estat de conservació	Bo
Notes de conservació:	Construcció en estat de ruïna però en bon estat de conservació.
Protecció	Inexistent
Accés	Difícil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	08140A009000570000IU
Fitxes associades:	
<u>Bigorra</u>	
Autoria de la fitxa	Jordi Piñero Subirana

Descripció

Ruïnes d'una construcció de funció desconeguda, que tal vegada podria correspondre a una torre de vigilància alt-medieval, potser utilitzada també com a petit mas. Es troba emplaçada al cim d'un turonet prop d'una confluència de camins antics.

La construcció consta de tres cambres adossades, construïdes en diferents fases però possiblement de moments no gaire allunyats en el temps, ja que formen un conjunt homogeni i amb una tipologia constructiva similar. L'estança més antiga és la que es troba situada més al nord, de planta quadrada i caracteritzada per diferents trams molt ben conservats d'opus spicatum entre els murs. La resta de parament és fet amb carreus més o menys escairats, no del tot regulars i gairebé de pedra en sec. La gruixària dels murs és molt regular, d'uns 0,80 metres. Un altre element que crida l'atenció són quatre fornícules quadrades que es troben a la cara interna del mur, la funció de les quals ens és desconeguda. Aquesta estança té una sola porta situada al mur de llevant, i aquí comunica amb la segona estança, que adopta una planta també més o menys quadrada però és lleugerament més ampla. Aquesta té la seva porta també al mur de llevant. Les característiques constructives d'aquesta segona cambra són similars a l'anterior, i també té fornícules quadrades, en aquest cas dues. Finalment, la cambra situada més al sud presenta uns murs de pitjor qualitat i es troba en un estat força derruït.

Observacions:

Aquest jaciment és inèdit i el donem a conèixer gràcies a la informació facilitada per Jaume Obradors i Albert Fàbrega.

Història

No coneixem cap notícia documental que ens pugui donar pistes sobre la identitat d'aquesta construcció. Es troba uns 450 m al sud-oest de la masia de Bigorra, i els antics masovers la coneixien com a Bigorra Vell, però no hi ha cap constància que les ruïnes corresponguin a un primitiu mas de Bigorra, tot i que no es pot descartar. Per la seva tipologia constructiva, i especialment per l'ús acurat de l'opus spicatum, podria tractar-se d'una obra alt-medieval. La seva funció és difícil de determinar, però tot el que hem dit apunta més aviat cap a una tipologia mixta de torre-mas.

És interessant constatar l'existència de vestigis d'època visigòtica (tot i que molt escadussers: una simple moneda) prop del castell de Solivella, a uns 600 m a l'altre costat de la riera; i també d'una possible tomba d'aquesta mateixa època avui ja desapareguda (tomba en el camí del Pont de Barquets a Castelladral). També cal dir que el turó on hi ha la construcció queda proper a diversos camins antics. Un camí discorria de nord a sud per la vall que es troba a llevant. Venia del Pont de Barquets i continuava per tramuntana cap a Reixes, Castelladral i Serrateix. Per la zona hi passava també el Camí Saliner, una ruta transversal per on es distribuïa la sal de Cardona cap a les terres d'Osona i del Pirineu. Està documentada el 981 com a "strata cardonense" a la zona de Gaià. Tots aquests factors reforçarien una datació alt-medieval de la construcció de Bigorra Vell.

